

MELLÉKLETEK

1. melléklet: A rövid DIFER teszt első oldala

Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer 4-8 évesek számára	
RÖVID DIFER	
INSTRUKCIÓ A mérés egyéni vizsgálattal, elkülönített helyen történik. A gyermekkel szemben ülünk, hogy ne tudja elolvasni a feljegyzéseinket. A 21-ig számlálás kivételével a válaszokat pipával vagy kérdőjellel értékeljük. A vizsgálat során a szocialitás fejlettségét is megfigyelhetjük (a szocialitás elemek leírása a készség tesztlapján, a rövid változat leírása a könyv utolsó fejezetében található). Az értékek a „Fejlődési mutató” utolsó oldalának táblázataiba írandók. A kartonlap feladatai után az írásmozgás-koordináció fejlettségének felmérése következik egyéni vizsgálat keretében. A részletesebb leírást, instrukciót lásd a könyv utolsó fejezetében, valamint a készségek diagnosztikus tesztlapjain.	
Jutka egy érdekes játékot talált, ami Jancsinak is megtetszett. Ezért Jancsi odament Jutkához, és megragadta a játékot. El akarta venni Jutkától, aki nem engedte. Ezért rángatták egymást és hangosan kiabáltak. Végül Jancsi kitépte Jutka kezéből a játékot és elszaladt vele.	
A) „Szeretném meghallgatni, hogy meddig tudsz elszámolni. Kezdd el az eggyel és addig mondd, ameddig csak tudod!” Aki folyamatosan, hibátlanul számol, a 21 kimondása után leállítjuk. Ha a gyermek akadozik, de még nem téveszt, öt másodpercet adunk a két szám között. A feladatra annyi pontot adunk, ameddig a gyermek hibátlanul el tudott számolni, maximum 21-et. A további feladatok elemei akkor érnek pipát, ha a gyermek minden zárójelben lévő számot hibátlanul mond. Ha nem tudja folytatni vagy hibát ejt, akkor kérdőjelet írunk a „Fejlődési mutató” megfelelő rovatába. „Most úgy számolunk, hogy én elkezdem, és te folytatod.” B) „46, 47, 48, folytatd!” (49, 50, 51) C) „496, 497, 498, folytatd!” (499, 500, 501) „Most úgy számolunk, hogy én elkezdem, és te visszafelé számolsz.” D) „6, 5, 4, folytatd!” (3, 2, 1) E) „104, 103, 102, folytatd!” (101, 100, 99, 98)	
Mutassuk! Ezen a képen különböző hosszúságú csíkok láthatók. Mutasd meg, hogy melyik csík A) a legrövidebb B) a leghosszabb C) a két azonos hosszúságú D) a két eltérő hosszúságú	Mutassuk! Ezek a gyerekek a könyveket különböző helyekre teszik. Mutasd meg, ki teszi E) a tetejére F) alá G) közé H) mellé
I) Mutassuk! Itt a piros meggy, ez a fiú meg valahová megy. Most a kettő közül csak az egyiket fogom mondani. Mutass rá arra, amelyiket mondom! MEGGY / MEGY	J) Figyeld meg, hogy helyesen mondom-e, amit a képen látsz! Mindkét szó kimondása után kérdezzük: Jól mondtam vagy nem mondtam jól? (Akkor ✓, ha mindkét válasz jó.) HOLD / HOLT

2. melléklet: A rövid DIFER teszt második oldala

Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer 4-8 évesek számára

A *** fölötti részek pedagógusoknak szólnak. A vastagon szedett mondatokat jól bangsúlyozva olvassuk fel. Szükség szerint másodszor is felolvasbatjuk. Ha a gyermek kérdez, válaszoljunk, segítve a mondat tartalmának megértését.

Valahányszor megsérül az ujjunk, mindannyiszor valószínűleg vérzik.
(Csak-akkor feltételű és valószínű következményű okság.)
Magyarázzuk el: az ujjunk megsérülhet, ha ráütünk, ha megsúrnjuk, ha elvágjuk stb.

Ha megsérül az ujjunk, akkor vérezhet.

K) (N/C) Mit gondolsz, csak akkor vérzik az ujjunk, ha megsérül?
L) (!/?) Biztos, hogy vérzik az ujjunk, ha megsérül? (nem biztos)
M) (O/E) A sérülés miatt vérzik az ujjunk? (igen)
N) (M/N) Szerinted valahányszor megsérül az ujjunk, mindig vérzik? Vagy nem mindig?

Valahányszor nagy a kör, mindannyiszor valószínűleg fekete, de nemcsak akkor.
(Nemcsak-akkor feltételű és valószínű velejárójú együttjárás.)
„Nézd meg ezeket a köröket!” **Mutatjuk:** van közöttük nagy és üres (fehér), kicsi és üres (fehér), kicsi és fekete, nagy és fekete.
„Most én kérdezem, te mutasd! Melyek a kicsi üresek (fehérek)? Melyek a nagy feketék?”

Ha a kör nagy, akkor lehet, hogy fekete.

O) (N/C) Mit gondolsz, csak akkor fekete a kör, ha nagy? (nemcsak akkor)
P) (!/?) Ha a kör nagy, akkor biztos, hogy fekete? (nem biztos)
R) (O/E) A nagy fekete körök a nagyságuk miatt feketék, vagy csak nagyok is meg feketék is?
S) (M/N) Szerinted mindegyik nagy kör fekete? Vagy nem mindegyik?

A gyerekek vidáman fogócskáztak, és Zsuzsi elesett. Nagyon megütötte magát. **Jutka** odaszaladt hozzá, felsegítette és hosszasan vigasztalta. A többiek közben játszottak.

A következtetések mindegyikét külön-külön jól tagolva és bangsúlyozva felolvassuk, majd néhány másodpercre várunk, hogy a gyermek befejezze a félbeagyott mondatokat. A helyes kiegészítést zárójelben dőlt betűkkel megadtuk. A helyes megoldásból az kell, ami a zárójelben van. Az idézőjelben megadott utasítás után egy próbafeladattal segítjük a tennivaló megértését.

„Most kiegészítő játékokat játszunk. Én elkezdek valamit mondani, de nem fejezem be. Amikor megállok, te rögtön fejezd be, amit én elkezdtem.”

Próbafeladat

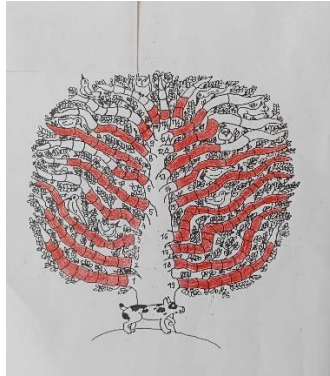
„Minden gyerek szeret játszani. Panni gyerek, tehát....(szeret játszani).”
Ha a gyermek nem tudja megmondani a hiányzó szavakat, mi megmondjuk, és újra felolvassuk a próbafeladatot, várva a kiegészítést. Ezt követően folytatjuk a vizsgálatot az alábbi hat mondattal.

T) Vagy felhős az ég, vagy süt a nap. Most nem süt a nap, tehát... (felbős az ég).
U) Vagy sietünk vagy nem érünk oda időben. Most sietünk, tehát... (időben odaérünk).
V) A gyerekek még nem felnőttek. Pistike gyerek, tehát... (még nem felnőtt).
X) Ha a golyának eltörik a szárnya, akkor nem tud elrepülni. Most el tudott repülni, tehát... (nem tört el a szárnya).
Y) Ha összehajtom a ruhámat, akkor nem lesz gyűrött; és ha nem lesz gyűrött, akkor nem kell kivasalni. Tehát ha összehajtom a ruhámat, akkor... (nem kell kivasalni).
Z) Az óvodásoknak nem kell leckét írniuk. Katinak leckét kell írnia, tehát... (nem óvodás).

3. A Sindelar teszt eredményei – saját forrás

1.Ábrapárok megkülönböztetése	Vizuális differenciálás	10/9
2.Alakpárok megkülönböztetése	Vizuális differenciálás	10/9
3.Elrejtett alakok felismerése	Vizuális diszkrimináció	10/10
4.Szópárok megkülönböztetése	Verbális-akusztikus differenciálás	10/6
5.Értelmetlen szótagpárok megkülönböztetése	Verbális-akusztikus differenciálás	10/8
6. Elrejtett szótag felismerése	Verbális-akusztikus diszkrimináció	10/3
7.Képekhez szavak társítása	Intermodális integráció	5/5
8. Képekhez szavak társítása	Intermodális integráció inverz	5/3
9. Tárgyképek sorrendjének bevésése	vizuális-szeriális emlékezet	8/2
10. Geometriai formák sorrendjének bevésése	vizuális-szeriális emlékezet	8/2
11. Szósor megjegyzése	verbális-akusztikus emlékezet	4/1 4/2
12. Értelmetlen szótagok megjegyzése	verbális-akusztikus emlékezet	4/2 4/2
13. Képek felidézése szavakkal	intermodális szeriális emlékezet	4/2
14. Szavak felidézése képekkel	intermodális-szeriális emlékezet	4/4
15. Szóutánmondás	beszédmotorika	10/10
16. Vonalak rajzolása	vizuomotoros koordináció	15/15
17. Forma felismerés más formák közül	vizuális figyelem	15/15
18. Szó felismerése szövegben	akusztikus figyelem	10/10
19. Mozdulatok utánzás	testséma-téri orientáció	10/9

4. melléklet: Fa-diagram a Sindelar teszt eredményeivel – saját forrás

5. melléklet: Interjú kérdések (saját kérdések)

1. Témakör: *A testvérek családi háttere és a közösségbe való beilleszkedésük kapcsolata*
 - Mit gondol, milyen családi környezetből érkezett Zoltán/Tamás?
 - Milyen mintákat, értékeket közvetít neki a környezete?
 - Milyenek a szerepek a családon belül (szülő, gyermek, nő férfi)?
 - Az otthonról hozott minták és normarendszer hogyan befolyásolta Zoltán/Tamás beilleszkedését az osztályba?
2. Témakör: *A testvérek nyelvi hátránya és az iskolai sikertelenségük összefüggései*
 - Milyen nyelvi hátrányt érzékelt Zoltán/Tamás esetében?
 - Ez a hátrány milyen területeken okozott nehézséget?
 - Lát valamilyen változást nyelvi fejlődésében, amióta az intézménybe jár?
3. Témakör: *A testvérpár tanulási motivációja*
 - Mennyire látja motiváltnak Zoltánt/Tamást az írás-olvasás elsajátítására?
 - Milyen elvárásokat, késztetést érez a szülők részéről?

6. melléklet: Megállapodás a szülőkkel (saját szerkesztés)

Megállapodás

Alulírott _____ hozzájárulok, hogy Márkus-Zalatnay Fruzsina, szakdolgozata és TDK dolgozata elkészítéséhez felhasználja gyermekeim, _____ és _____ adatait, a szakvéleményükben foglalt vizsgálati eredményeket, illetve a pedagógusaikkal készült interjúkban elhangzottakat.

Kelt.: Sopron, 2023. _____

szülő aláírása

hallgató aláírása

7. melléklet: Megállapodás az adatközlőkkel (saját szerkesztés)

Megállapodás

Alulírott _____ hozzájárulok, hogy Márkus-Zalatnay Fruzsínának, szakdolgozata és TDK dolgozata elkészítéséhez adott interjú és az abban elhangzott adatok felhasználhatók és feldolgozhatók kutatási célokra.

Kelt.: Sopron, 2023. _____

szülő aláírása

hallgató aláírása